

NYHEDSBREV OKTOBER 2022

Indhold i dette nyhedsbrev

1. Arkitekturpolitik i Holbæk Kommune
2. Orø Præstegård truet af delvis nedrivning
3. Solenergianlæg – nyt kommune- plantillæg på vej
4. Solceller på taget på Riffelhavevej, Holbæk?
5. Tuse Kros skorsten(e)
6. Om rundvisningen i Jyderup den 11. september
7. Ny hjemmeside er stadig på vej
8. Nye medlemmer

1. Arkitekturpolitik i Holbæk Kommune

"I Holbæk Kommune ønsker vi at understøtte og sikre kvalitet i fremtidens fysiske udvikling af kommunen. Samtidig ønsker vi at værne om vores eksisterende værdier i det byggede miljø og i vores landskaber. Derfor skal vi sammen lave en arkitekturpolitik!"

Kommunens forord på hjemmesiden om arkitekturpolitikken

Kommunen har en tidsplan for udarbejdelsen af den arkitekturpolitik, som Kommunens administration og borgerne skal følge i årene fremover. Man forventer en vedtagelse i forsommeren 2023.

Lige nu er vi i IDEFASEN.

Der har været afholdt workshop

Kommunen havde inviteret kommunens borgere til workshop den 14. september i Svinninge i en af Andel Energis flotte bygninger, som er tegnet af Ivar Bentsen, nemlig den tidligere maskinhal.

FBL-Holbæk deltog i mødet, som blev indledt af Jan Gehl, som er en verdensberømt dansk arkitekt, som det meste af sit liv har arbejdet med "livet mellem husene".

Jan Gehl holdt et meget engageret indlæg, inden selve workshoppen startede. Der blev budt ind fra øst og vest med idéer, som bliver taget med i de næste faser.

Der var vel 50-60 tilhørere, og Kommunalbestyrelsen var rigt repræsenteret

Skamstrup Mølle i al sin pragt på en klar efterårsdag

Workshoppen om arkitekturpolitikken blev afholdt i den tidligere maskinhal i Svinninge, tegnet af Ivar Bentsen.

FBL-Holbæks første indlæg er offentliggjort

FBL-Holbæk har den 8. september skrevet et indlæg til den kommende arkitekturpolitik. Alle kan læse det på kommunens hjemmeside for borgerinddragelse:

www.deltag.holbaek.dk

Find "Arkitekturpolitik", "Idéer", "Tema #4 Kulturmiljøer". Indlægget gengives også her:

"Arkitekturpolitik i Holbæk Kommune 2022

Først en stor tak til politikerne i Holbæk Kommune for at have taget initiativ til igangsættelse af processen med udarbejdelse af en arkitekturpolitik for kommunen. Den har været længe ventet. Kommissoriet fra januar 2022 ser ambitiøst ud – og sådan bør det også være.

Hvert år den første mandag i oktober afholdes Arkitekturens dag i hele verden. Netop i år den 3. oktober er temaet STEDSANS:

"Stedsans er en tilgang, der betyder, at man udvikler og bygger med sans for stedets særlige identitet, kvaliteter og udfordringer – dét særlige, der gør det enkelte sted til lige præcis sit sted og ikke til andre steder. I en tid med et akut behov for at udvikle byer, byggerier og landskaber med øje for klima og bæredygtighed og en bevægelse mod det lokale er der kommet et fornyet fokus på stedets kvaliteter, naturressourcer og kulturarv blandt arkitekter, planlæggere og bygherrer. Alt dét, som beriger og berører os og giver stedet identitet og ånd."

Citat fra Arkitektforeningens omtale af stedsans.

En af visionerne for Holbæk Kommune bør netop være stedsans, at arkitekturpolitikken er funderet i kommunens historie, kultur, landskaber, landsbyer og bymiljøer.

Kommunen bør være det bedste eksempel på en bygherre med ansvar og visioner

Kommunens administration af egne bygninger, af have- og parkanlæg og af nybyggerier skal være de fremmeste ambassadører for fagligt kvalificerede ombygninger/tilbygninger/istandsættelser.

Det er afgørende for at få ørenlyd blandt borgerne, at kommunen går forrest og viser standarden (at man har en arkitekturpolitik)!

Hvad der foregår med kommunens egne aktuelle bygge- og anlægsprojekter af en vis størrelse, kan muligvis beskrives på hjemmesiden om "hvad – hvorfor - hvordan – hvem" for at synliggøre, at man forholder sig til arkitekturpolitikken i hver enkelt sag.

Investorer og bygherrer skal kende Holbæk Kommunes holdninger til byggerier

Når en bygherre/en investor ønsker at erhverve en ejendom, areal, renovere eller bygge nyt, bør der hos ham/hende ikke herske tvivl om, hvad Holbæk Kommunes arkitekturpolitik er, og hvad der i den forbindelse forventes/forlanges af de byggende medborgere og firmaer. Det må gerne føles som et benspænd, men det er ikke nødvendigvis negativt ladet, det kan være en inspirerende udfordring og give et større engagement i løsningen af den enkelte opgave. At udbrede disse nye fakta til de rette vedkommende er helt afgørende for arkitekturpolitikens succes."

2. Orø Præstegård truet af delvis nedrivning

Præstegårdsanlægget set fra kirkegården, hvor huset med gavlen mod kirkegården og de første fag af længen efter gavlhuset ønskes nedrevet.

Orø Menighedsråd har ansøgt Holbæk Kommune om tilladelse til at nedrive dele af præstegårdsanlægget ved Orø Kirke med henblik på at opføre en ny præstebolig et andet sted på matriklen.

Foreningen for
Bygnings- og Landskabskultur
i Holbæk Kommune

Foreningen blev af kommunen i august bedt om en udtalelse. Her skrev vi bl.a., at det er et så unikt kulturmiljø, at det absolut bør fastholdes. Præstegården har en høj bevaringsværdi SAVE 2 i en skala fra 1 til 9, hvor den højeste, SAVE 1, er fredning. Enhver ansøgning om nedrivning af en bevaringsværdig bygning skal i offentlig høring, og det er ansøgningen frem til den 13. oktober.

Vi håber og forventer, at kommunens politikere herefter nedlægger et såkaldt §14-forbud, som hindrer menighedsrådet i at nedrive præstegården.

3. Solenergianlæg – nyt kommuneplantillæg på vej

Solcelleanlæg ved Maglebjerg

Et nyt og efter vores mening et langt bedre regelsæt om store solenergianlæg har været i offentlig høring. Retningslinjerne i kommuneplantillægget gælder dog kun for anlæg på over 1 ha svarende til 10.000 m². Der er ingen øvre grænse.

Vi har den 7. september indsendt et høringssvar, hvor vi foreslår, at retningslinjerne også bør gælde for anlæg på under 1 ha svarende til 10.000 m². På det areal kan der ligge langt mere end en fodboldbane. Det kan i høj grad gøres meget skæmmende, hvis der ikke er en eller anden form for regulering af de mindre anlæg.

Vi har også foreslået, at der i kommuneplantillægget står, at der højst kan etableres solenergianlæg på 80-100 hektar.

Skriv til birgittedegener@gmail.com, hvis I ønsker hele svaret tilsendt.

Forslaget har været i offentlig høring indtil den 9. september. Der var borgermøde den 30. august, hvor FBL-Holbæk deltog.

4. Solceller på tage på Riffelhavevej, Holbæk?

Boligorganisationen BOSJ har ansøgt kommunen om at lægge sorte solceller på tagene af boligbebyggelsen på hjørnet af Riffelhavevej og Valdemar Sejrsvej.

Bebyggelsen er fra 1948 og et fint eksempel på den tids gedigne byggeri. Den er opført i røde teglsten og med røde vingetegl på taget. Der er dog nogle nyere altantilføjelser på sydsiden af bygningerne. Bebyggelsen er SAVE-registreret med karakteren 3 for de fleste bygningers vedkommende. Enkelte har karakteren 4.

FBL har til kommunen foreslået helt at undlade solceller på netop denne bebyggelse, Vi har dog også foreslået et par alternativer bl.a. med teglstensfarvede solceller.

Andre bebyggelser med flade mørke tagbelægninger som skiffer og tagpap kan langt bedre tåle et supplement med de sorte solceller. Men den helt igennem røde teglstensbebyggelse på Riffelhavevej tåler det ikke godt.

5. Tuse Kros skorsten(e)

Den fredede ejendom Tuse Kro har tre skorstene, to på hovedbygningen og en på sidebygningen. Men siden engang i sommer har der kun været én skorstenspipe på hovedbygningen. Vores formand røg i blækhuset og skrev til Slots- og Kulturstyrelsen, som administrerer Bygningsfredningsloven.

Vi fik et beroligende svar tilbage – at det kun er en midlertidig fjernelse. Den mangler den pipe, og huset savner den.

Tuse Kro fornylig, hvor den ene skorstenspipe er fjernet - midlertidigt

6. Om rundvisningen i Jyderup den 11. september

Det var en søndag i gråvejr, men fortælleren, arkivar fra Tølløse og Jyderup Biblioteker Inge-Lis Madsen lyste op. Hun fortalte levende om stationsbyen Jyderups opståen og blandt meget andet om de personer, som etablerede sig i byen, tjente gode penge og byggede villaer derefter. Vi fulgte hende gennem byen og langs Skarresø forbi villaerne, skoler, plejehjem, forretninger og gamle industrier og sluttede på Jyderup Station på den hyggelige Café Forsinket.

Arrangementet var ikke et tilløbsstykke, men det burde det have været.

Den tidligere Tekniske Skole på hjørnet af Skarredsøgade og Sølystvej i Jyderup er fra 1907 og opført på foranledning af Jyderup Tekniske Skoleforening med tømrermester H.N. Hansen som formand.

7. Ny hjemmeside er stadig på trapperne

Der har været lidt grus i maskineriet og nogle dejligt lange sommerferier, som har udsat færdiggørelsen af hjemmesiden.

Vi glæder os stadig til at kunne præsentere jer for den, selv om vi kun kan sige, at det bliver i år 2022.

8. Nye medlemmer

Vi vil fremover byde nye medlemmer velkommen på dette sted.

Susanne Wiuff, Holbæk - Privat medlemskab
Gert Jørgensen VVS ApS, Holbæk - Firmamedlemskab

Vi håber, at I får glæde af jeres medlemskab og ikke tøver med at henvende jer, hvis der er noget, I gerne vil have, foreningen tager op.

Bestyrelsen i FBL- Holbæk

Peter Sorenus, formand
Birgitte Degener, næstformand, nyhedsbreve
Lykke Mantzius Lykke, kasserer
Ole Peter Borch Nielsen, sekretær og arkivar
Niels Cruusberg Helgogaard, webmaster

Arbejdende suppleanter i bestyrelsen

Peter Korsgaard
Kristian Lund
Tommy Woxholt

Firmamedlemskaber:

Berkland ApS, Holbæk
Danbolig Holbæk v/Henrik Larsen
Gert Jørgensen VVS ApS, Holbæk
Holbæk Malerservice ApS v/Ole Larsen
Holbæk Rørmontage ApS
Holbæk Stadsarkiv
Holmegaard & Bertelsen ApS, Holbæk
Home Holbæk A/S v/Michael Jørgensen
Kullegaard A/S, Holbæk
Lene Floris Rådgivning, Holbæk
Lone Backs | arkitekter ApS, Holbæk
Mantzius Aps, Grevinge
MarcoPlan Byg A/S, Audebo
Snedkeren.dk v/ tømrermester Kristian Lund, Holbæk
Sparekassen Sjælland-Fyn A/S, Holbæk
Tømrerfirmaet Jørgen Hansen ApS, Gislinge
TJ Tømrerservice ApS, Audebo

Foreningen for
Bygnings- og Landskabskultur
i Holbæk Kommune